

UMEÅ UNIVERSITET

INSTRUKTION FÖR ENHETEN FÖR DEMOGRAFI OCH ÅLDRANDEFORSKNING (CEDAR)

Typ av dokument:	<i>Instruktion</i>
Datum:	<i>2019-06-24</i>
Dnr:	<i>FS 1.1-1239-19</i>
Beslutad av:	<i>rektor</i>
Giltighetstid:	<i>2019-07-01 - tillsvidare</i>
Område:	Organisation, delegation och beslutsstruktur
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Instruktion för arbetsenheten Enheten för demografi och åldrandeforskning (EDÅ) (FS 1.1.2-1781-14) fastställd av rektor 2015-02-24

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

Instruktion för Enheten för demografi och åldrandeforskning (CEDAR)	1
1. Beskrivning.....	3
2. Bakgrund	3
3. Instruktion.....	4
3.1. Namn.....	4
3.2. Organisationsform samt omprövning av organisationsform	4
3.3. Organisatorisk tillhörighet.....	4
3.4. Organisationsenhetskod	4
3.5. Föreståndare och rådgivande grupp	4
3.5.1. Föreståndare.....	4
3.5.2. Styrelse.....	5
3.6. Finansiering.....	5
3.7. Facklig samverkan.....	6
3.8. Administrativt stöd	6
3.9. Uppdrag	6
3.10. Uppföljning.....	6

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Enheten för demografi och åldrandeforskning, härefter även benämnd som CEDAR har till uppdrag att bygga, förvalta och tillgängliggöra demografiska och historiska databaser för forskningsändamål, bedriva forskning om demografi och åldrande av hög kvalitet och med stort internationellt genomslag, samt verka för att banden mellan undervisning, infrastruktur och forskning stärks vid universitetet. Föreliggande instruktion anger organisation och styrning av verksamheten.

2. Bakgrund

Demografiska databasen (DDB) startade sin verksamhet 1973, med Riksarkivet som huvudman, och blev 1978 en särskild enhet vid Umeå universitet med sitt uppdrag reglerat i en statlig förordning. I förordningen (UHÄ-FS 1990:8, SFS 2008:230) anges att DDB har till uppgift att registrera och bearbeta huvudsakliga demografiska och historiska data för forsknings-, utbildnings- och arkivändamål, göra data tillgängliga för forskare samt verka för vetenskapligt samarbete och metodutveckling. Från 1980-talet och framåt expanderade också forskningen vid enheten. En HSFR-professur i Historisk Demografi inrättades 1982 och en tid senare också Centrum för Befolkningsstudier (CBS) med syfte att stärka och utveckla den befolkningshistoriska forskningen vid Umeå universitetet. Forskningsverksamheten vidareutvecklades ytterligare via två stora strategiska excellenssatsningar från Vetenskapsrådet: Starka Forskningsmiljöer (2005-2009) och det 10-åriga forskningsprogrammet Åldrande och livsvillkor (2006-2016). Den expanderande forskningen var också en huvudsaklig anledning till den organisationsförändring som genomfördes 2015, när de tidigare verksamheterna DDB och CBS organisatoriskt uppgick i den nya arbetsenheten CEDAR, Enheten för demografi och åldrandeforskning, med organisatoriska ramar som rymmer både infrastruktur och forskning.

Vid CEDAR finns två sektioner:

1. en infrastruktursektion bestående av verksamheten inom förutvarande Demografiska databasen (DDB) och
2. en forskningssektion benämnd Forskningssektionen vid CEDAR (CEFO).

Denna instruktion fastställer organisationsform och organisatorisk tillhörighet för Enheten för demografi och åldrandeforskning (CEDAR), som en arbetsenhet inom den Samhällsvetenskapliga fakulteten. Vidare anger instruktionen uppdrag samt former för beslutsfattande och för verksamhetens utvärdering.

UMEÅ UNIVERSITET

3. Instruktion

3.1. Namn

Arbetsenhetens svenska benämning är *Enheten för demografi och åldrandeforskning*.

Arbetsenhetens engelska benämning är *Centre for Demographic and Ageing Research*.

Den engelska akronymen CEDAR används som kortform för enhetens namn, både på svenska och engelska.

3.2. Organisationsform samt omprövning av organisationsform

Enheten för demografi och åldrandeforskning är organiserad som en arbetsenhet.

Den samhällsvetenskapliga fakulteten ska senast 2028-12-31 ompröva om verksamheten fortsatt bör bedrivas i samma form eller om arbetsenheten bör ombildas eller avvecklas. Den samhällsvetenskapliga fakulteten ska senast 2028-07-01, efter samråd med rektor, informera föreståndaren om närmare kriterier och anvisningar för omprövningen.

3.3. Organisatorisk tillhörighet

Enheten för demografi och åldrandeforskning ingår i den samhällsvetenskapliga fakulteten.

3.4. Organisationsenhetskod

Enheten för demografi och åldrandeforskning har organisationsenhetskod 2910.

3.5. Föreståndare och rådgivande grupp

3.5.1. Föreståndare

Den dagliga verksamheten vid CEDAR leds av en föreståndare som har det övergripande ansvaret för planering, ledning och samordning av verksamheten samt ekonomi- och personalansvar. Föreståndaren har beslutanderätten i alla löpande och operativa ärenden i enlighet med Rektors besluts- och delegationsordning och den Samhällsvetenskapliga fakultetens vidaredelegationer. Enhetens två sektioner leds av var sin biträdande föreståndare. Biträdande föreståndares beslutanderätt regleras i enhetens delegationsordning.

Föreståndarskapet samt uppdragen som biträdande föreståndare är tidsbegränsat där utsedd person förordnas för en definierad verksamhetsperiod och har sin grundanställning vid den egna enheten, eller vid annan institution eller enhet vid Umeå universitet. Föreståndaren samt de biträdande föreståndarna och deras uppdragstillägg samt mandatperioden fastställs genom beslut av dekan. Mandatperioden för föreståndaren ska likställas med en mandatperiod för ett prefektförordnande och ska i normalfallet avse en period om fyra år. Vid ett omförordnande för en andra fyraårsperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget. Villkor för föreståndaren regleras i kontrakt mellan dekan och föreståndare och i dokumentet *Villkor för uppdraget som prefekt vid Umeå universitet (prefektkontrakt)*.

UMEÅ UNIVERSITET

Föreståndaren rapporterar till dekan. Föreståndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och riktlinjer vid Umeå universitet samt CEDAR:s, mål och uppdrag. Föreståndaren disponerar medel inom ramen för beslutad budget. Föreståndaren fattar beslut vid regelbundna och protokollförda beslutsmöten enligt samma ordning som anges i *Arbetsordning för Umeå universitet* avseende prefekten som beslutsfattare.

3.5.2. Styrelse

I enlighet med förordningen UHÄ-FS 1990:8, SFS 2008:230 ska Demografiska databasen vid Umeå universitet ledas av en styrelse. Då DDB utgör en del av CEDAR kommer styrelsen att utgöra styrelse för hela CEDAR. Styrelsen består av 7 ledamöter enligt nedan:

Kategori	Antal
Ordförande	1
Ledamot nominerad av den samhällsvetenskapliga fakulteten	1
Ledamot nominerad av den humanistiska fakulteten	1
Ledamot nominerad av den medicinska fakulteten	1
Ledamot nominerad av Vetenskapsrådet	1
Ledamot nominerad av Riksarkivet	1
Studentrepresentant Utses på det sätt berörda studentkårer gemensamt kommer överens om	1
	7
Ständigt adjungerad med närvaro- och yttranderätt Föreståndaren.	1

Enligt *Förordning om demografiska databasen vid universitetet i Umeå* (UHÄ-FS 1990:8) utses styrelsen för demografiska databasen genom beslut av universitetsstyrelsen. Förordningen anger också att universitetsstyrelsen får meddela de ytterligare föreskrifter, b.l.a. avseende styrelsens sammansättning, som behövs. Universitetsstyrelsen beslutade den 17 februari 2015 att delegera dessa beslut till rektor (FS 1.3.2-205-15). Styrelsen för CEDAR utses därmed genom beslut av rektor.

Föreståndaren är huvudföredragande i styrelsen. Biträdande föreståndare och administrativ chef adjungeras vid behov till styrelsens sammanträden. Styrelsen ska sammanträda minst en gång per termin och därutöver när minst tre (3) ledamöter så önskar. Vid styrelsens möten ska det föras protokoll. Styrelsens mandatperiod fastställs genom beslut av rektor och är i normalfallet fyraårig. Studeranderepresentantens mandatperiod är vanligtvis ett år. Villkor och ersättningar för styrelsens externa ledamöter ska sättas i enlighet med *Regler för arvoden och ersättningar vid universitetets styrelser kommittéer, råd och nämnder*.

Styrelsen för CEDAR ansvarar för att vara rådgivande till föreståndaren i frågor angående:

- Verksamhetens övergripande inriktning och utveckling
- Arbete med framtagande av verksamhetsplan och mål verksamheten utifrån beslutat uppdrag

3.6. Finansiering

Enheten erhåller ett årligt anslag från den samhällsvetenskapliga fakulteten för verksamheten inom den demografiska databasen. Därtill erhåller enheten ett grundanslag från rektor för att

UMEÅ UNIVERSITET

stärka forskningen inom forskningsavdelningen. Enheten söker och förvaltar också medel från forskningsråd och olika externa finansiärer för verksamhet förlagd vid enheten.

3.7. Facklig samverkan

Facklig samverkan för CEDAR sker vid lokal samverkansgrupp vid enheten i enlighet med gällande kollektivavtal.

3.8. Administrativt stöd

Till stöd för enheten finns en administrativ chef som också ingår i ledningsgruppen. En skriftlig förteckning och delegationsordning ska upprättas vad gäller den administrativa chefens uppgifter och beslutsrätt.

3.9. Uppdrag

CEDAR har nedanstående uppdrag.

- Förvalta, underhålla och utveckla befintliga och tillkommande databaser.
- Tillgängliggöra befolkningsdata för forskningsändamål
- Producera högkvalitativ forskning och stimulera till vetenskapligt samarbete inom hela enhetens verksamhetsområde.
- Aktivt verka för att stärka banden mellan undervisning, forskning och infrastruktur på samtliga nivåer inom universitetet.
- Medverka till metodutveckling.

3.10. Uppföljning

Verksamheten följs upp löpande med utgångspunkt från Samhällsvetenskapliga fakultetens rutiner för planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi. Se också avsnitt 3.2.